

Gerçek seçenek

DEVİRİMCİ YOL'dur

DEVİRİMCİ İŞÇİ

Devrimci Yol Merkez Davası'nın son duruşmaları, 24-26 Nisan'da yapıldı. Bu duruşmalarda arkadaşlarımız son sözlerini söylediler.
Son Sözler arka kapakta

Sayı 38

5 Mayıs 1989

2,- DM

1 Mayıs 1989:

DİRENENLER KAZANDI!

■ ■ İstanbul, 1 Mayıs'ta tarihi günlerinden birisini daha yaşadı. Özal'ın kimseyi yürütmeyiz demesine rağmen binlerce kişi 1 Mayıs günü yürüdü. Özal'ın resti sökmedi. 1 Mayıs'ı kutlamak için 3 ayrı koldan Taksim'e yürüyen devrimci güçlerle devlet kuvvetleri arasında çatışma çıktı.

■ ■ Yaklaşık 8000 kişi ara sokaklarda ve değişik şekillerde polisin saldırısına karşı direndi. Çatışma saatlerce sürdü. Polisin kitlenin üzerine ateş açması yüzünden çok sayıda yaralanan oldu. Yaralananlardan Mehmet Dalcı (17) öldü, 36 yaralının durumunun kritik olduğu bildirildi.

BU AT BU ARABAYI ÇEKMEZ

26 Mart Yerel Seçimleri, 83'ten buyana yapılan seçim ve referandumlar arasında, sonuçları itibarıyla, tekelci sermayeyi ve emperyalizmi en fazla tedirgin eden bir süreç oldu. Son seçimler, bir yönüyle, oligarşinin iktisadi ve siyasi açmazlarını tamamen su yüzüne çıkarır ve bu açmazlarını derinleştirirken, diğer yönüyle de işçi sınıfının ve halkın siyasal bir güç olabilme imkanlarını artırdı. 27 Mart'tan bu yana Türkiye, artık başka bir havayı teneffüs etmeye başladı. Seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı siyasi tablo, Türkiye'nin ciddi ve önemli gelişmelere gebe olduğunu gösteriyor. Özal, kısa bir zaman dilimi içerisinde çaptan öyle bir düştü ki, kendisi hariç, hiç kimse O'nun bu arabayı çekebileceğine inanmıyor.

○ ○ ○

Geçen Mart ayında yapılan yerel seçimlerin sonuçlarını iki ayrı başlık halinde irdelemek mümkündür. Bunlardan birisi, 12 Eylül-24 Ocak Düzeni'yle ilgilidir. Şöyleki:

Devamı 2. Sayfada

Olaylar sırasında polis arabaları tahrip edildi; polislerden de yaralananlar oldu. Yaklaşık 10 yıldan bu yana Türkiye'de kutlanması devletçe yasaklanan 1 Mayıs, bu yıl İstanbul'da değişik bir şekilde kutlandı. Günlerdir devletin, hükümetin ve basının sürdürdüğü kampanyaya rağmen 1 Mayıs'ta devrimciler ve işçiler sokaklara çıktılar, meydanları zorladılar ve polisin vahşice saldırısına rağmen yürüdüler. Özal'ın "İnönü dahil kimseyi yürütemeyiz" şeklindeki tehdidi sökmedi.

Devamı 14. Sayfada

İÇİNDEKİLER:

Federal Almanya'da
Yerel Seçimler ve
Yabancılar
Sayfa 3

Avusturya'da
Eyalet Meclisi
Seçimleri
Sayfa 6

Fatsa Gerçeği
Sayfa 8

Halkın Belediyesi
Nedir?
Sayfa 10

İşçiler
Meydanlarda...
Sayfa 14

FEDERAL ALMANYA'DA YEREL SEÇİMLER VE YABANCILAR

Federal Almanya'da 1989 yılı siyasal gündemi, özellikle "yabancılar" konusunun ağırlıkla tartışılması ile başladı. '89'un Berlin, Hessen, Bayern, Kuzey-Ren Vestfalya ve Baden Württemberg gibi eyaletlerde yerel seçimlerin yapılacağı yıl olması, tartışmaların giderek yoğunlaşmasını önemli etken oldu.

Yabancıların hala kendilerini toplumsal-siyasal bir güç olarak belirleyememiş olmaları, özellikle yabancılar konusunda söz ve karar sahibi olacak yapılmalardan yoksun bulunmaları, gündemi yabancılar yararına belirlemelerine olanak tanımamaktadır.

Gündemin ana maddesi yabancılar olmasına, tüm toplumsal-siyasal yapılmalarda yabancılar üzerine tartışılmasına karşın, bizler bu tartışmaların ya dışında kalıyor, ya da kısır, etkileyci olmayan çabalarla yetinmek zorunda kalıyoruz.

Bu yazıda, yabancılar olgusuna ve yabancı düşmanlığına ilişkin belirlemeler yapmayacak, sadece Berlin ve Hessen seçimlerini kısaca değerlendirerek önümüzdeki süreçte yerine getirilmesi gereken görevlere değineceğiz.

BERLİN SEÇİMLERİ

Berlin Seçimleri, gerek Federal Almanya'da, gerekse Almanya dışında oldukça büyük yankılar yaratacak şekilde sonuçlandı. Büyük bir oy kaybına uğrayan iktidar partisi Hıristiyan Demokrat Birliği (CDU) hükümet olma gücünü yitirirken, koalisyon ortağı Liberal Demokrat Parti (FDP) %5 barajını aşamaya- rak senatoya giremedi. Sosyal Demokrat Parti (SPD) ve Alternatif Liste'nin oyları bir miktar arttı ve böylece Berlin Senatosunda "kırmızı ve Yeşiller koalisyonu" salt çoğunluğu elde etti.

çalışıyordu. Çoğunluğun vardığı sonuç ise şöyle ifade ediliyordu: BU BİR KAZADIR!..

Gerçekten öyle miydi? Bu sonuç bir tesadüf, beklenmeyen bir olay, bir kaza mıydı? Federal hükümetlerin yıllardır uyguladıkları politikaları doğru değerlendirenler, böyle bir sonucu sürpriz olarak karşılamadılar.

Tüm seçim süreci boyunca en belirleyici sloganları "yabancılar geri dönsün" şeklinde somutlaşan Cumhuriyetçiler, televizyonda "bana ölümün şarkısını çal" fon müziği eşliğinde yabancıları ve özellikle de ilticacıları aşağılayıcı ifadeler kullandılar, bunların Almanya'daki yaşamı, sosyal düzeni nasıl bozduklarını (!) anlattılar. İşsizlik ve konut yetersizliği gibi bir çok sorunun yabancıardan kaynaklandığını vurgulayarak, Alman rnkını, kültürünün giderek bozulduğunu, artık bu duruma bir son verilmesi gerektiğini belirttiler ve başta CDU olmak üzere hükümet partilerinin bu konuda yeterince sert ve kararlı olmadığını açıkladılar. Ve bu propagandalar, eski Nazi artıklarının yanı sıra, özellikle de eğitim düzeyi düşük, işsiz ve sosyal bunalm içindeki genç kitleleri de etkiledi.

Böylece, Federal Hükümet'in yıllardır uyguladığı politikalar, nihayet meyvesini veriyordu: Yabancı düşmanlığı, oya dönüŖüyordu.

Ancak, hükümet partileri, hesaplamada bir yanlışlık yapmışlardı. Oylar sağı temsil eden iktidar partisine akmamıştı.

Hükümetin yıllardır sürdürdüğü, özellikle de emekçi-dar gelirli kesimleri doğrudan etkileyen uygulamalar (sosyal yardımların kısıtlanması; sosyal konut yetersizliğine çözüm getirilmemesi; hastalık sigortası ödemelerinin yükseltilmesi, buna karşın sigortadan yararlanmada kısıtlamalar getirilmesi; yeni vergi yasası; giderek artan işsizliği

Avrupa Parlamentosu'nda Naziler'e yer verilmemeli

18 haziran Pazar günü yapılacak olan Avrupa Parlamentosu seçimleri ile ilgili olarak Avrupa Topluluđu (AT) üyesi tüm ülkelerde partiler yoğun bir çalışma içerisinde. Bu ülkelerden birisi de F. Almanya. Alman Neo-Naziler'in Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılmak için seçim kuruluna başvurular. Anti-faşist güçlerin protestolarına rağmen F. Alman Seçim Kurulu, Alman Halk Birliği (DVU)'nun Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılabileceğini belirtti.

Bu yılki Avrupa Parlamentosu seçimlerine öğrenebildiğimiz kadarıyla F. Almanya'nın dışındaki Fransa ve Belçika'dan da faşist partiler de katılıyorlar.

Bu partilerin hem ülke düzeyindeki hem de Avrupa düzeyindeki seçimlerde kullandıkları temel motif yabancılar ve göçmenler. Neo-Naziler ve diğer bir takım gerici partiler bu motifi kullanarak oy tabanlarını arttırmayı planlıyorlar.

Bilindiđi gibi 1992 AT üyesi ülkeler arasında sınırlar tamamen kaldırılacak. Yani Avrupa Birliği gerçekleşmiş olacak. Bu durum, milliyetçiliğin, ırkçılığın ve faşist ideolojinin toplumun geri katmanlarında daha fazla etkili olabilemesinin şartlarını çoğaltmaktadır. Bunun yanı sıra, yabancıların/göçmenlerin buldukları ülkelerde büyük topluluklar oluşturmuş olmaları ve yavaş yavaş da olsa kendi haklarına sahip çıkmaya başlamaları, devlet politikalarını zaman zaman açmaza almaktadır. Avrupa devletlerinin ağıktan ve saldırgan bir ırkçılık politikası izleyememeleri, anti-demokratik uygulamaların çeşitli kurumlar içinde gizlenerek ve daha yumuşak biçimlerde şekillenmiş olması Neo-Naziler'in güçlenmesine zemin hazırlamaktadır. İdeolojik gıdalarını, emperyalist, saldırgan, büyük ulus böhürlenmesi, diğer halkları ve azınlıkları küçük görme gibi aslında tekelci sermaye ve devlet politikalarında içerilmiş olan uygulamalardan alan yeni-faşist hareketler, sağcı ve muhafazakar partilerin koruyucu şemsiyeleri altında giderek güçlenmektedir.

Fransa'dan sonra Almanya'da da güçlü örgütlenmelere yönelen ve kitle tabanını artıran Neo-Nazi Hareketler, görünürde göçmenlere/yabancılar; aslında ise demokrasiye saldırmaktadırlar. Gerçekten de, bu güçlerin asıl hedefleri, Avrupa Halklarının kanlı ve acılı mücadeleleri sonucunda egemen sınıflara kabul ettirdikleri demokratik devlet düzeninedir. Bu gerçeğin kavranamaması, bu güçlere karşı izlenecek mücadele çizgisinde ve uygulanacak politikalarda iki temel yanlışlığa yol açmaktadır. Birincisi; Avrupa'da yaşayan Türkiyeli ve T. Kürdistanlı topluluğun büyükçe bir bölümü ile T.C.'nin buradaki resmi kurumları ve bazı "sol" çevreler, Neo-Naziler'e karşı mücadeleyi Türklük-Müslümanlık çemberi içerisine hapsedmektedirler. Yurtdışında da yayınlanan büyük gazeteler, (Hürriyet, Tercüman, Milliyet, Türkiye ve Milli Gazete gibi) her gün okuyucularını bu yönde şartlandırmaktadırlar. Türklük-Müslümanlık; ya da içeriği belirsiz "göçmen" zeminini üzerine oturan politikaların, Naziler'in saldırganlığını püskürtme, dolayısıyla

yabancıların Avrupa'da rahat yaşama şartlarını yaratma ve buradaki demokrasi mücadelesine aktif bir güç olarak katılma şansı yoktur.

İkinci yanlışlık şudur; Avrupa sol ve demokrat güçlerinin bir bölümü, Neo-Nazizmin yükselişi ile yabancılar arasında bire bir bağ kurmaktadır. Böyle olunca da Naziler'e karşı mücadele yabancılar havale edilmektedir. Bu düşünüş şeklinin toplumda bir hayli etkili olduğu bilinmektedir. Alman tarihinin unutturulmasının bir sonucu olarak oluşan bu düşünüş şekli, sonuçta yabancılar karşı izlenen resmi devlet politikalarına ve fiili saldırılara dayanak oluşturmaktadır.

Türkiyeliler'de rastlanan başka bir yanlış tutuma da burada işaret etmek gerekmektedir. Özellikle kendisini devrimci ya da komünist olarak tanımlayan güçlerin büyük bir bölümü, (bunlara Devrimci İşçi taraftarları da dahildir.) Avrupa'daki sınıf mücadelesine de bunun çeşitli görüngülerine karşı son derece ilgisizdirler. Bu ilgisizlik her konuda kendisini göstermektedir.

Devrimci sıfatını, buldukları ve yaşadıkları toplumsal süreçlerde sınıf mücadelesini, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin gereklerini ve görevlerini yerine getirenler, evet ancak bunlar hakederler. Kendilerini sadece Türkiye dayanışmasıyla sınırladıkları eksik bir tutum sergiledikleri, eksik bir iş yapmış oldukları artık kavranmalıdır.

Avrupa Parlamentosu seçimleri sürecinde ne yapılmalıdır?

Avrupa Parlamentosu seçimleri süreci, "Yabancılar Her Alanda Eşit Statü" talebinin mümkün olan her yerde seslendirilmesini, bu talep etrafında yerli-yabancı güçlerin birleştirilmesini, Neo-Naziler'in saldırılara ve diğer eylemlerine karşı aktif bir savunma pozisyonunun yaratılmasını, Neo-Nazi partilerin politika yapmalarının engellenmesini ve bunların Avrupa Parlamentosu'na giriş koşullarının ortadan kaldırılmasını hedefleyen bir süreç ve mücadele platformu olarak kavranmalıdır.

Eğer seçimler süreci bu içerikte kavrınırsa, yukarıda sıraladığımız yanlış anlayışlar yerli ve yabancı güçlerde giderek etkisizleşecektir. Diğer Türkiyeli sol gruplarla ve Avrupa sol ve sosyalist güçleriyle bu yönde kurulan ilişki ve yapılan tartışmalar, doğru politikaların hayat bulmasına yardımcı olacaktır. Her bir şehirden ve ülkeden, yukarıdaki hedefler doğrultusunda adım atmak, mümkün ve gereklidir. Önerilen politikamın hayata geçiriliş yol ve yöntemleri bizler adım adımımızda şekillenip ortaya çıkacak ve hatta zenginleşecektir.

Bu yönde şimdiden adım atması gerekenler devrimcilerdir. Yabancıların Avrupa'da toplumsal ve siyasal bir kuvvet haline gelebilmeleri, bu gibi süreçlerin doğru ve zamanında değerlendirilmesi sayesinde ve daha başka faaliyetlerle mümkün olabilecektir.

Yabancılar, Yabancılar Yasası'nın tümenden kaldırılmasını istiyor.

Seçimlerin en önemli olayı ise, savaş sonrasında bu yana faşist bir partinin ilk kez Berlin senatosuna girmesiydi. Cumhuriyetçiler (REP) adlı parti %7,5 gibi önemsenmeyecek bir oranda oy toplayarak senatoya girmeyi başardı.

Seçim sonuçları, toplumun her kesiminde ve tüm siyasal odaklarda bir şok etkisi yarattı. Tüm parti temsilcileri, kendi oylarının artması ya da azalması kadar bu faşist partinin aldığı oylar nedeniyle şaşkınlığa düştüler.

Nasıl olurdu da, Berlin gibi siyasal yaşamın en hareketli olduğu bir yerde faşist bir parti bu derece etkili olabiliyor, bu denli o toplayabiliyordu? Bu soruya her kesimden farklı yanıtlar veriliyor, herkes bu sonucu kendince yorumlamaya

önleyici önlemlerin alınmaması v.b.) geniş kitlelerin tepkisini çekiyordu. Bu uygulamalardan etkilenen sağcı, tutucu kesim, giderek CDU'dan kopuyor başka alternatifler arıyordu. Yine, yıllardır devlet politikası olarak sürdürülen yabancı düşmanlığı ve tüm olumsuzlukların kaynağı olarak yabancıların gösterilmesinden etkilenen kesimler, tercihlerini yabancılar üzerine daha sert yaklaşan, sorunu toplumun çözme programlarına alan ırkçı-faşist partilerden yana yapıyorlardı.

Berlin'in özel konumundan dolayı (savaş sonrasında müttefiklerin uygulamaya başladıkları özel statü gereği) faşist kimliği deşifre olan Milliyetçi Demokratik Parti (NPD)

FATSA GERÇEK

Son yerel seçimler, bundan sekiz yıl önce ve sekiz ay gibi kısa bir süre yaşayabildiğimiz deneyimi, Fatsa deneyimini kamuoyunun ilgi odağına bir kez daha getirdi. Haftalık bir dergi (1) Fatsa ve çevresindeki il ve ilçe belediye başkan adayları arasında yaptığı bir araştırmanın sonuçlarını "Sekiz ayın estirdiği rüzgar" manşetile kamuoyuna duyurdu. "Sekiz ayın estirdiği rüzgar"ın hala o yörelerde etkili olduğu ve hatta kimi sağcı parti adaylarının bile halktan büyük bir onay ve destek bulan bu deneyimden esinlenerek seçim propagandası yapmakta olduğu saptanıyordu.

Tarihte öyle olaylar var ki, etkileri asırlarca devam eder, kimileri de bitiminden hemen sonra unutulur gider. Fatsa deneyimi belki kuşaklar boyu olmasa bile daha uzunca bir süre—ve hatta tüm bir demokratikleşme süreci boyunca—toplumun gündeminde hakettiği yeri alacaktır.

Fatsa deneyimi, sosyalizm mücadelesi tarihinde önemli bir kilometre taşı olarak anılacak ve bu deneyimin kaynaklık edeceği tartışmalar sürecidir. Bu deneyimden doğru sonuçlar çıkartmak kadar, sınıf mücadelesi içinde, bu deneyimi yerli yerine oturtmak da son derece önemlidir. Bu noktada muhtemelen hatalı yaklaşımları başında vurgulamak gerekiyor. Bir şey olduğundan fazla misyon yükleyerek onu fetişleştirmek veya bir şeyin taşıdığı misyonu eksik ve tek yanlı kavrayış ister istemez hatalı yaklaşımlara kapıyı aralar. Fatsa deneyimini fetişleştirmeden onu yerli yerinde ve taşıdığı tüm misyonları içerecek şekilde kavramak doğru bir yaklaşım olacaktır.

'Fatsa'da 11 tane halk komitesi kurulmuştu. Her şey bu komitelerde tartışılıyor ve kararlaştırılıyordu...'
'Fatsa farklı iki toplumsal sistemi sembolize eden değer ve anlayışların sergilendiği bir odak oluşturuyordu..'

Fatsa deneyimi yalnızca bugün değil, yaşadığı zaman dilimi içinde de çeşitli güçlerin ilgi odağı haline gelmiş ve çeşitli tartışmalara kaynaklık etmiştir. Bu deneyim, iktidar blokunun toplumsal dayanaklarını temelde dinamitleme potansiyeline sahip bir tehlike olarak kısa sürede farkedilmiş ve daha yaygınlaşmadan başladığı yerde boğma girişimlerine maruz kalmıştır. Halk nezdinde güçlü bir meşruiyet ve desteğe sahip olan bu girişim, faşizmin iç savaş taktikleriyle kısaca alınmaya çalışılmış, meşruiyeti gölgelenerek topyekün bir saldırı için zemin oluşturulmaya çalışılmıştır.

Fatsa'da devrimciler tarafından gerçekleştirilen güzel şeylerin etkileri dalga dalga tüm ülkeye yayılırken, egemen güçlerin bundan rahatsız olması kaçınılmazdı. Ve nitekim öyle de oldu. Çünkü, "Fatsa'da 11 tane halk komitesi kurulmuştu. Her şey bu komitelerde tartışılıyor ve kararlaştırılıyordu, haksızlıklar ortadan kaldırılıyor, sorunlar kolektif bir çalışma anlayışı içinde çözülmüyor ve her şeyden önemlisi halk devrimcilerin önderliğinde ve getirilen etkin ve doğru çözümlerden memnun görünüyor ve benimsiyordu; devlet işlemez hale gelmişti, vb."

"İşte bütün bu ve benzeri gelişmeler egemen sınıflar, onların siyasi temsilcileri açısından tahammül edilemez bir gelişme ve büyük bir 'tehlike' olarak değerlendirildi ve Fatsa'ya karşı Demirel hükümeti-

tinin büyük 'Haçlı Seferi' başlatıldı."(2)

"Nokta Operasyonu" adı altında başlatılan "Haçlı Seferi" üzerine büyük basın projektörlerini Fatsa'ya çevirmişti. "İlk anda, projektörlerin altında, bir haftada çakillandırılmış sokaklar, halk komiteleri ile, 'Terzi Fikri'si ile, AP, MSP, CHP ilçe başkanlarının ('Huzur içindeyiz') demecileri ile, çocuk korosu ile özetle herşeyi ile, 'içkinin, kumarın, karaborsanın yokedildiği', 'huzur içinde yaşayan' pırıl pırıl bir Fatsa çıktı ortaya. Bu görüntü 'aydınlığın, iyinin, güzelin' düşmanlarını bir anda duraklattıysa da 'kara maskeler' takarak saldırdılar Fatsa'ya ve 'kara maskelileri', 'işkenceci polisleri, panzerleri, tankları, komando birlikleri ile 'Devlet Fatsa'ya girdi'"(3)

Evet devlet böyle "Fatsa"ya girmişti. Ama neden? Çünkü; "Fatsa", farklı iki toplumsal sistemi sembolize eden değer ve anlayışların sergilendiği bir odak oluşturuyordu. Bir yanda mevcut sömürü ve soygun düzeninin kokuşmuş yüz ilişkilerinin yansıtan geleneksel sistem içi ilişki ve uygulamalar, öte yanda sistem dışı kanallara taşarak gerçekleşen ve aydınlık geleceği simgeleyen ve yeni toplumsal ilişkileri sisteminin hedefleyen kısa ama anlamlı bir deneyim.

"Çamura Son" kampanyasını, D. Yol için değerlendiren bir Fatsalı devrimci, o günler şöyle yazıyordu: "hakim sınıfların yönetim anlayışı ve işleyişi onulmaz bir yara almıştır."

Evet, devletin "Fatsa"ya saldırısı özünde ideolojik-politik nitelikte bir saldırıydı. Faşizmin iç savaş politikalarının yolaçtığı ve ülke çapında yaygın çatışmalar biçimini alarak devam eden ve her gün yüzlerce kişinin yaralanmasına, ortalama yirmi kişinin ölümüne neden olan olayların artık yaşanmadığı, değil Maraş, Çorum gibi kitle katliamlarına benzer girişimlerin, faşistlerin artık ciddi hiç bir olay yaratma girişimlerine bile olanak bulunmadığı, bu nedenle kayda değer hiç bir olayın meydana gelmediği, tüm halkın kendini huzur içinde saydığı bir "Fatsa"ya saldırının nedeni başka ne olabilir ki? Devlet güçlerinin tam bir savaş düzeni içinde "Fatsa'ya" girişlerinin esas amacı, Fatsa deneyimi ile maya tutmaya başlayan devrimci anlayışın yeni yeni Fatsa'ların ortaya çıkmasına meydan vermeden çürütülmesi ve geçersiz kılınmasıydı. Öncelikle Fatsa deneyiminin geçersizliği kanıtlanmalıydı, rejimin ve devletin böylesi düzen dışı girişimlere izin vermeyeceği kadar güçlü ve sağlam olduğu gösterilmeliydi, dolayısıyla düzen dışı muhalefet güçlerinin artık böyle gerçekleşme şansını olmayan şeylerle gereksiz yere uğraşmaması gerektiği düşüncesinin beyinlerde yeretmesi sağlanmalıydı, vb. Evet "Nokta Operasyonu"nun başlıca hedeflerini bunlar oluşturuyordu.

Fatsa deneyimi, yalnızca egemen blokun yönetici güçlerinin

şimşeklerini üzerine çekmekle kalmadı, solun çeşitli kesimlerinin kavrayıştan yoksun abuk-sabuk eleştirel saldırılarına da maruz kaldı. "Reformculuk"tan, "belediye sosyalizmi" eleştirilerine uzanan çeşitli maruzatlar öne sürülerek, bu tarihsel öneme sahip deneyim gözden düşürülmeye çalışıldı.

Kimine göre, Fatsa deneyimi bir "belediye sosyalizmi" idi. Bu deneyimle, D. Yol, devrim gerçekleşmeden sosyalizmin gerçekleşebileceğini savunuyordu. Mevcut rejimin sınırları içinde sosyalizm uygulanamayacağına göre, Fatsa deneyimi ütopyik bir deneyim olmanın ötesine gitmezdi. Sosyalizm gündem uygulanamaz ve kurulamazdı, vb.

Fatsa deneyimi yalnızca bir yerel yönetim deneyi olmanın ötesinde sonuçlar yaratan ve hatta 'Nasıl bir sosyalizm' tartışmasına kadar uzanan bir pozisyon yaratıyordu..'

Fatsa deneyimi, sosyalizm mücadelesinde anlayış planında bir kilometre taşıdır.

Çeşitli sol güçleri, çoğunlukla çarpıtmalara dayalı böylesi hatalı değerlendirmelere yönelen çeşitli nedenler vardı, ancak bunda solun ideolojik zaafı ve hatalı sosyalizm anlayışları başlıca etken idi. Nitekim bu ideolojik zaaf ve hatalı sosyalizm anlayışı, Fatsa deneyimi eleştiren sol güçleri, karşı devrim güçleriyle aynı konumda yeralmaya sürüklüyordu. Egemen güçlerin Fatsa'ya yönelen karşı-devrimci saldırıları esnasında, soldan gelen eleştiri ve değerlendirmeler bu saptamayı doğrular yöndeydi: "D. Yol'un kurtarılmış bölge ütopyaları iflas etti.", "iflas eden hayaller", vb. şeklinde yapılan eleştiri ve değerlendirmeler sonuç itibarıyla, Fatsa deneyimini geçersiz kılmak için tam bir savaş düzeniyle Fatsa'ya saldırı karşı-devrimci güçlere soldan ideolojik destek sağlama anlamına geliyordu.

Egemen blokun ve koruyucu güçlerinin bu deneyim karşısında irkilerken derin bir endişe ve korkuya kapılması bile bu deneyimin taşıdığı devrimci dinamizmin sol güçler tarafından anlaşılıp kavranmasına yetmemişti. Bu da, o koşullarda solun, kör doğuşu içinde sersemleşen halet-i ruhiyesini tasvire yetiyordu.

1980 yılı Nisan ayında yapılan Fatsa Halk Şenliği'ne 7'den 70'e bütün Fatsalılar aktif bir şekilde katıldı.

Sağdan ve soldan gelen bu karmaşık değerlendirmeler ve eleştiriler dolaylı olarak bir gerçekliğe de işaret ediyordu; Fatsa deneyimi yalnızca bir yerel yönetim deneyi olmanın ötesinde sonuçlar yaratan ve hatta "nasıl bir sosyalizm" tartışmasına kadar uzanan bir pozisyon yaratıyordu.

Elbette ki, Fatsa'da yaşanan doğrudan sosyalizmin kendisi değildi. Ama gelecekte yaşanacak sosyalizm ipuçlarını ve ön koşulları ortaya koymaya başlayan bir deneyimdi. En azından burjuva topluma alternatif bir insan ilişkisini, farklı bir yönetim ve kültür anlayışını sergileyebilmişti. Ve bütün bunların bu aşamada anlayış planında belli bir deneyimde somutlanıyor olması, sosyalizm mücadelesinde hiç de küçümsenir şeyler değildi.

Fatsa deneyimi, sosyalizm mücadelesinde anlayış planında bir kilometre taşıdır. Bu deneyimin davet edeceği tartışmalar kendi özgül boyutunun çok ötesine taşar. Sosyalizmi bütünüyle geleceğe ait bir sorun olarak kavrayan, siyasal devrim öncesi süreçteki sınıf mücadelesini yalnızca temel mücadele biçimine, siyasal iktidarı ele geçirmesinin yol ve yöntemine indirgenen ve dolayısıyla toplumsal yaşamın diğer alanlarında sosyalizme ait birikimlerin oluşturulmasını önemsiz sayan bir anlayıştan köklü bir kopuştur "Fatsa". Fatsa deneyimine yön veren devrimci perspektif, devrim mücadelesinde iktidar mücadelesi ana eksenini etrafında toplumsal yaşamın tüm alanlarında burjuva ilişki ve anlayışlara alternatifler sunabilen ve bunları koşulların elverdiği ölçüde somut gerçeklik haline dönüştürebilen bir bakış içeriyor. Hedeflenen yeni top-

lumsal ilişkiler sisteminin ancak siyasal devrim öncesi süreçte oluşturulacak birikimlerden güç alarak kurulabileceği, böyle bir birikimin yetersiz olması halinde çok daha büyük zorluklarla karşılaşılacağı, yaşanan sosyalizm deneyiminden ders olarak öğrenen bir devrimci bakış, Fatsa deneyiminin gerçekleşmesine kaynaklık etmiştir.

FATSA deneyimini, oluşturduğu dönemin nesnel koşullarından da soyutlamak gerekiyor. Bu deneyim, sınıfsal ve toplumsal güçler arasında süren mücadelenin oluşturduğu özgül bir konjunktür içinde gerçekleşmiştir. Bu saptamaların her bir konjunktürde tekrarlanamayacağı, toplumsal muhalefeti düzen dışı gerçekliği kanallarda güçlü bir ifade bulduğu ve egemen güçlerin yönetim krizi içinde olduğu, merkez devlet güçlerinin toplumsal muhalefeti denetlemede aceze düş-

Elbette ki, Fatsa'da yaşanan doğrudan sosyalizmin kendisi değildi. Ama gelecekte yaşanacak sosyalizmin ipuçlarını ve ön koşullarını ortaya koymaya başlayan bir deneyimdi..'

tüğü belli koşulların oluşmasına bağlı olarak gerçekleşebileceği veri olarak gözönünde tutulmalıdır. Bu yönüyle Fatsa deneyimi, yerel yönetim seçimlerini kazanan her dev-

O Nisan
Denizin yanında binlerce insan
İndik yarın bahçesine
Bize aralanmış kapıdan
Cenneti
Gördük

O ne şenlikti o, dağlar yürüdü
Dağlara yürüdük şirle türküyü
Bir olduk
Terzinin hasıydı bizi teyelleyen

Terzinin hasıydı bizi teyelleyen
Trşçe denizlerden kurşun dağlara
Geçmiş gecelerden gelecek güne

Öyle özgür, öyle özgürlüğe sevdalı
İstese dağları eritirdi soluğuyla
Kıyamet dudağının iki ucundaydı
Mapusta öldü

Gülten AKIN

SA EĞİ

rimci adayın gerçekleştirebileceği bir deneyim değildir. Kaldı ki, bu deneyim yalnızca, yerel yönetim planında farklı bir yönetme anlayışının sergilenmesiyle sınırlı kalmamış, tüm toplumsal ilişkileri değiştirmiş ve yeni bir toplumsal düzen adına başlatılmış kapsamlı bir girişim olarak gerçekleşmiştir. Her şeyden önce, Fatsa deneyimine ışık tutan devrimci bir perspektif ve o perspektifin gerekli kıldığı devrimci mücadele içinde oluşmuş ve toplumsal muhalefetin başını çeker hale gelmiş bir devrimci hareketin Fatsa deneyimine sunduğu arka plan mutlaka gözönünde bulundurulmalıdır.

O dönem, sol'dan gelen kimi çarpık eleştirilerde sunulmak istendiği gibi, "Fatsa" ne henüz bir "kurtarılmış bölge", ne de doğrudan bir "sosyalizm deneyi" idi. Devrimciler, burjuva egemenliği altında, halkın kendi devrimci geleneklerini yaratma mücadelesinin gidebileceği sınırların bilincindeydi. "Kurtarılmış bölgeler", mücadelenin ileri evrelerinde gerçekleştirilebilir şeyler olarak düşünülüyor ve doğrudan bir sosyalizm deneyimini esas olarak burjuva siyasal egemenliğinin parçalandığı koşullara denk düşebileceği biliniyordu. Fatsa deneyimine öncülük eden devrimciler, elbette ki, bir ütopya yaratma peşinde değildi. Ama onlar, halkın kendi devrimci geleceklerini yaratma mücadelesini, yalnızca, "burjuva düzenin sınırsız kötülüklerini açıklamak"la sınırlayan bir mücadele anlayışına indirgeyemezdi. Geleceği bugünkü mücadelelerde anlamlandırmak ve onun nüvelerini bugünden yaratmaya başlamak ve koşulların elverdiği ölçüler içinde onların yaşayabilir bir gelenek ve kültür birikimi haline dönüştürebilmek ve her şeyden önce savunusu yapılan geleceği bugün cinsinden yaşanabilmesi ve yaşatılabilmesi, devrimci mücadelenin tutarlı olabilmemesinin zorunlu bir gerekliliğidir.

Geleceğin bugün cinsinden yaşanabilir biçimlerinin sınırlarını da bilince çıkartmak gerekmektedir. Bugün yaşanacak olan biçimler daha henüz doğrudan geleceğin kendisi değildir, bugünü geleceğe taşıyan ve bağlayan biçimlerdir. Geleceğin bugün yaşanamaması, geleceği ait güzelliklerin bugününden çiçeklenmeyeceği anlamına gelmez.

Fatsa deneyimi, hem mevcut sistem içinde burjuva yasallığına aştan ve onun dışına çıkan deneyimlerin yaşanabileceğini, hem de bunların gidebileceği sınırların çok geniş olmayacağını gösteren bir deneyim oldu. Fatsa belediye seçimlerinin kazanılması üzerine sicağı sicağına Devrimci Yol tarafından yapılan şu değerlendirmeye yerel yönetim planında atılacak adımların sınırlılığına işaret ediyor.

"Ve bugünkü belediye idarelerinin düzene bağlılığı, devletin ke-

sin denetimi altında olduğu ortaya konulmalı, bu nedenle belediye aracılığıyla halkın kendi yönetiminin sağlanamayacağı, bu yolla elde edilebileceklerin büyük bir şey ifade etmeyeceği, ancak halkın kendi kendini yönetmesi doğrultusunda ileri bir adım olduğu açıklıkla ortaya konulmalıdır."(4)

Daha işin başlangıcında uyarı niteliğindeki bu saptama, Devrimci hareketin hiç de ütopya yaratma peşinde olmadığına, burjuva düzenin çok yönlü kuşatması altında elde edilebileceklerin sınırlılığına işaret ediyordu. Dolayısıyla bu saptama, iki yönlü oluşan hatalı değerlendirmelere karşı aynı zamanda bir yanıt oluyordu. "Fatsa", hem burjuva düzen sınırları içinde sosyalizm adına somut kazanımların elde edilemeyeceği şeklindeki anlayışlara, hem de toplumsal muhalefeti düzen dışı kanallarda yürütme girişimlerini macera ya da ütopya olarak algılayan anlayışlara karşı hayatın içinden verilmiş kesin bir yanıt oluyor.

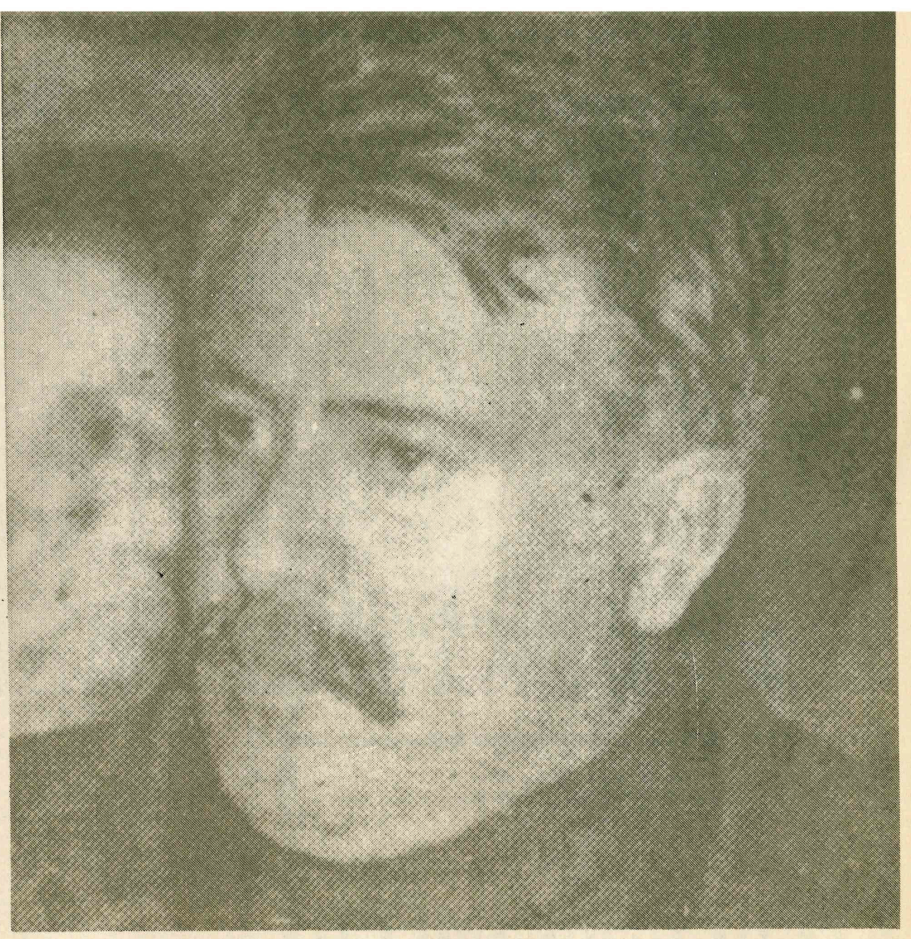
Burjuva düzenler kendi içinde bir bütünlüğü taşıya bile, bu düzenler yine de sayısız çatlaklardan oluşan istikrarsız yapılar. Sözkonusu bu çatlaklar, devrimci girişimlerin filizlenen olanaklarını ve burjuva düzenin sistem dışı girişimleri önleme sınırlılığını gösterir. Geleceğin toplumu sosyalizm, kendi varlığının koşullarını, burjuva düzenin çatlakları arasında besleyerek yaratmaktadır.

"Fatsa", 1980 öncesi, ekonomik, politik ve toplumsal planda derin bir bunalıma sahne olan Türkiye koşullarında, devrimci bir anlayışın öncülüğünde, burjuva düzenin çatlakları arasında varolmuş bir deneyimdir. Her tarihsel deneyim gibi, Fatsa deneyimi de kendi varoluş koşulları içinde anlamlandır ve kendi özgül koşulları içinde değerlendirilebilir.

Bir kez daha özette, nedir "Fatsa" geçeceği?

Birincisi, "FATSA", emekten yana, halktan yana devrimci bir başkanın bireysel girişimleri olmanın ötesinde değerlendirilmelidir. Her şeyden önce bu deneyim, ilham kaynağını oluşturan dünya görüşünden soyutlanarak açıklanamaz. Bu açıdan "Fatsa", taşıdığı ideolojik çizgiler bakımından belli bir dünya görüşünün, devrim ve sosyalizm anlayışının damgasını taşır.

İkincisi, devrimci politikanın kitleselleşme sürecinde Fatsa, bir köşe taşı olduğu kadar, kitle muhalefetinin devrimci bir politik perspektifi kanalizasyonunun da özgül pratiğidir. Devrimci politikanın kitleselleşme sürecinde ve kitle muhalefetinin devrimci bir politik kimliğe büründürülmesi sürecinde FATSA somut bir deneyim olmuştur. Bu süreçlerin birbirini tamamlayıp bütünlenecek şekilde ürün vermeye başlaması, hemen egemen güçlerin şiddetini üzerine çekmiş ve bu ürünlerin pekiştirilmesi mümkün ola-

mamıştır.

Üçüncüsü, Fatsa deneyimi, "halka rağmen"ci anlayışlar ile devrimci eylemde kitlelerin yaratıcı ve yapıcı rolüne önem veren anlayışların kesin ayırım çizgileriyle ayrıştığı ve ikincinin doğruluğunun ve gerekliliğinin bir kez daha kanıtlandığı bir zemin olmuştur. Sorunların çözümünde kitleleri özne olarak gören anlayış ile, onları yalnızca birer nesne olarak kabul eden anlayış, farklı sosyalizm anlayışlarına kadar uzanır. Hatta bu ayırım emekçi kitlelerle, halkla kurulacak ilişkinin biçimine de yansır. Türkiye'de 1980 öncesi, halkla kurulan ilişki biçimlerine iki farklı yaklaşıma örnek olarak gösterilebilir. Bazı devrimci kümelerin, halk için çalıştıkları

"Fatsa Halk Kültür Şenliği halkın devrimci kültürünü yaratma savaşıdır..."

"... 'Fatsa' gerçek bir 'manifesto'dur. Yepyeni bir toplumsal düzen adına yapılmış gerçek bir 'meydan okuma'dır.'"

kanıtlamak ve halkın desteğini almak için gruplar oluşturup ve yarılarına oraklarını, tirpanlarını da alarak köylülere işlerinde yardımcı oldukları bilinir. Bu da halkla kurulan bir ilişki biçimi oluyordu. Ama bir de Fatsa'da "Çamura Son" kampanyası ve "Kültür şenliği" vs. gibi yığınların seferberliğinde gerçekleştirilen bir ilişki biçimi de vardı. Biri kişisel çıkarlar okşanarak sağlanan bir ilişki olurken ikincisi, yığınsal çıkarlar üzerinde kurulan bir ilişki biçimi oluyordu. Elbetteki ikincisinin devrimci ilişkilere dönüşme özelliği çok daha ön plandadır. Fatsa'da filizlendirilen ilişkiler, gelişen çarpık kapitalistleşme sürecinde, sistemin bireyci çarkları arasında toplumun parçalanmaya başlayan geleneksel dayanışmacı ve ortaklaşa-

ci geleneğinin devrimci bir kolektifizm perspektifiyle farklı bir içerikte yeniden canlandırılmasıdır. Fatsa'da kadını-erkeğiyle, genci-ihityarıyla gerçekleştirilen dayanışma yeni insan ilişkilerinin yaratılması mücadelesinde burjuva toplumunun değer yargılarından ve ilişkilerinden bir kopuşu simgeliyordu.

Dördüncüsü, Fatsa deneyimi, toplumun kültürel kaynaklarını harekete geçiren "Kültürel Şenlik" geleneğinde öncü bir girişimdir. Bu girişim, burjuva sistemin topluma enjekte ettiği yoz ve emperyalizm kaynaklı kültürel değerler sistemine karşı, halklarımızın engin kültürel kaynaklarını devrimci bir yorum ve estetik hareketle geçiren, devrimci ve çağdaş bir kültürün yaratılması mücadelesinde alternatif bir girişim ve deney olmuştur. "Fatsa Kültür Şenliği", D. Yol'da şöyle değerlendirilmiştir:

"Bu gerçekte, halkın kendi devrimci geleceğini yaratma savaşının bir parçasıdır, halkın devrimci kültürünü yaratma savaşıdır.

Yerleşik burjuva anlayış, sanat ve kültürü burjuva egemenliğinin ve burjuva yaşam tarzının bir parçası olarak geliştirmektedir. O halde devrimci kültür savaşı da bugünkü egemen burjuva kültürüne karşı, halkın devrimci iktidarının ve yeni bir yaşam tarzını kurma mücadelesinin bir parçası olacaktır; bireysel çıkar, bencilik ve emekçi kitlelerin politik pasiflik içinde tutulması gibi burjuva anlayışlarını esas alan bir kültür yerine, her şeyden önce halkın kendi iktidarını kurma (kendisinin ve toplumun yönetimine katılma), halkın yaratıcılığının geliştirilmesi, kolektiflik temeli üzerindeki yeni bir ilişkiler sisteminin (yeni-sosyalist bir yaşam tarzının) oluşturulmasını esas alan Devrimci bir halk kültürünün geliştirilmesi mücadelesi olacaktır."(5)

Beşincisi, Fatsa deneyimini yalnızca yerel yönetim planında farklı bir yönetme anlayışına indirgenen, yerel yönetimde halkı söz ve karar sahibi yapma girişiminden ibaret sayan değerlendirmeler bu deneyimin tarihsel önemini kavrayıştan uzak kalacaktır. Deneyim mevcut sistemin yönetme anlayışına köklü

bir darbe vurmuş ve halkın çok daha doğrudan söz ve karar sahibi olduğu farklı bir yönetim anlayışının somut bir pratiği olmuştur. Fatsa Deneyimi yalnızca bu özelliğiyle sınırlı kalmamış, yönetime boyutunun dışına taşarak çeşitli toplumsal ilişkileri ve anlayışları dönüştürme potansiyeline sahip bir dinamizmi ortaya koyabilmiştir. Toplumsal yaşamın tüm boyutlarında geleceğin toplumsal ilişkilerinin boy vereceği gerekli ön koşullarının oluşturulması perspektifi bu deneyimin pratiğini belirlemiştir. Hedeflenen ve uğruna mücadele edilen geleceğin toplumunun maddi, manevi, toplumsal değer ve koşullarını burjuva düzenin çatlakları arasında yeşertmek ve gelecekte meyvaya dönüşecek tohumların bugünden kökleşmesini sağlamak ve yeni toplumun varlığı için gerekli koşulları yaratmak... İşte, bir parçası Fatsa'da yaşanan devrimci anlayışın öğrettikleri bunlardır.

Ve sonuç olarak;
"...Fatsa' (burjuva düzenin tüm kötülüklerine karşı) gerçek bir 'manifesto'dur. Egemen sınıfların her yönüyle çürümüş, yozlaşmış toplumsal ilişkilerine karşı yepyeni bir toplumsal düzen adına yapılmış gerçek bir 'meydan okuma'dır. Eşitlik-kardeşlik-özgürlük ve kolektiflik temeli üzerinde kurulu, insanların birbirleri ile sevgi, güven ve dayanışma içinde oldukları, acılarını, sevinçlerini, mutluluklarını ve coşuklarını birbirleriyle paylaştıkları yepyeni bir toplumsal düzen, gerçekleşmesi mümkün olmayan bir ütopya olarak göstermeye çalışanlara karşı (7-8 yaşındaki çocuklarımız, 70 yaşındaki dedelerimiz, ninelerimiz, işçi kızlarımız, gençlerimiz ve aydınlarımız -yani tümüyle o coşkuyla yaşayanlar ve yatanlar tarafından) yapılmış gerçek bir 'meydan okuma'dır 'FATSA'." (6)

Dipnotlar:

- 1.) 2000'ne Doğru
- 2.) Devrimci Yol
- 3.) Devrimci Yol
- 4.) Devrimci Yol
- 5.) Devrimci Yol
- 6.) Devrimci Yol

12 Eylül'de kapatılan Demokrat Gazetesi,
Fatsa Şenliği'ne geniş yer verdi.

TÜRKİYE'den YEREL SEÇİMLER VE DEVRİMCİLER

Geçtiğimiz Mart ayında yapılan Yerel Seçimler sırasında devrimciler yerel yönetimlerle ilgili çeşitli çalışmalar yaptılar. Merkezi bir koordinasyondan yoksun şekilde sürdürülen bu çalışmalar çeşitli biçimlerde somutlandırıldı. Bu çalışmalardan bir bölümü bildiri ve broşür dağıtımı şeklinde gündeme geldi. Bir bölgedeki Devrimci Yol taraftarlarının Yerel Seçimler'le ilgili hazırlayıp dağıttığı bir broşürü, okuyucularımıza aynen sunuyoruz.

Emekçiler,

Yıllardır ezildik, sömürüldük, horlandık. Soframızdan hergün bir lokma daha eksiliyor. Karşı çıktığımızda ise zindanlara dolduruluyoruz, işkence görüyoruz, hatta, öldürülüyoruz. Demokrasi diye kocaman bir aldatmaca sunuluyor bize. 5 yılda bir onların partilerinden birini onaylamamızı istiyorlar. Bizim nasıl ezileceğimizi, sopanın nasıl ve kimin tarafından kullanılacağı konusunda fikrimizi soruyorlar. Ama buna rağmen bütün karar mekanizmalarından uzaklaştırılmışız, söz hakkımız yok ve iktidarları denetleyemiyoruz. Devletin şu anki örgütlenme biçimi halkı yönetimden uzaklaştıran, demokrasisini engelleyen, zulme ve baskıya yol açan bir biçimdir.

Oysa artık emekçiler olarak biz, demokrasi istiyoruz! Onların yalan ve aldatıcı demokrasisini değil, halkın demokrasisini istiyoruz. Zulmün, işkencenin, yoksulluk ve sefaletin egemen olduğu, parabası ve soyguncu patronların Türkiye'si değil; halkın kendi kendisini yöneteceği, sözün, yetkinin, kararın, kısacası iktidarın halkta olacağı bir Türkiye istiyoruz. Bu yüzden, işçi sınıfının ve emekçi halkın kavgası yalnızca Özal'a değil, tüm bu sömürücü düzene karşıdır.

Sömürücüler bu güne kadar, bizim kendi kendimizi yönetemeyeceğimiz, cahil ve kaba bir sürü ol-

duğumuz, başımızda illa ki bir çoban olması gerektiği yalanlarıyla bizi yönettiler. Halkın çobana ihtiyaç duymadan kendi kendini yönetmeyeceği kocaman bir yalandır. Halkımız kendini yönetebilir ve yönetecektir.

**Halk kendi demokrasisini kuracaktır!
Halkın demokrasisi sömürücü zalimler için bir yumruk olacaktır!**

**Zalimler yenilecek,
halk kazanacak!**

Yerel yönetimlerin, '82 Anayasası'yla özerklikleri iyice daraltılmış olsa da, merkezi yönetimden nispeten bağımsız olması, halka yakın olması, demokratik uygulamaların yaşanabileceği bir olanak yaratır. Bu olanak "halkın iktidarı" bakışıyla doğrulmuş bir HALKIN BELEDİYESİ propagandasıyla zorlanmalıdır. Bu zorlama, bir yandan halkın yararına kazanımların kapısını aralayabilir; öte yandan da halk safları içinde yepyeni bir demokrasi anlayışının tohumlarını atabilir. Bu yüzden de halkın belediyesine ilişkin propaganda halkın iktidarı propagandasıyla birleştirilmeli, emekçi-

leri devrim saflarına çekmelidir. Yoksa yalnızca, hiç bir zaman gerçekleşmeyecek bir reform isteği olarak kalır. Oysa, Halkın Belediyesi sloganı, halkın gerçekleşebilecek olanlarla gerçekleşmeyecek olanları kendi deneyleriyle öğrenmesi gerektiği düşüncesinden hareketle, halkın verili politika yapma biçimlerini aşmasına, düzenin sınırlarını tanımamasına ve düzeni değiştirme talebinin doğmasına yardım eder.

Halkın yönetimindeki belediye, köklü, sistemin özüne yönelik sorunları çözemez. Halkın belediyesi düzenin değişmesi, emperyalizmin kovulması, kapitalizmin yenilmesi anlamına gelmez. Ama yine de vazgeçilmemesi gereken, halk sınıflarının dayanışmasını güçlendirecek ve demokrasi bilincinin yaygınlaşmasına yarayacak önemli bir mevzidir.

Belediyeleri halkın SÖZ ve KARAR sahibi olduğu direniş mevzileri haline getirerek, halkın iktidarına giden yolda bir okula dönüştürelim. Belediyeler halkın iktidarı değildir tek başına ama, bir demokrasi okulu olabilirler. Bugün biz emekçilerin, hava kadar, su kadar demokrasiyi öğrenmeye ve bir yaşam biçimi haline getirmeye ihtiyacımız var.

Halkın belediyesi, sadece sömürücülerin, egemen sınıfların belediyeçilik anlayışına olduğu kadar, reformist-

lerin yerel yönetimlere bakışına da alternatiftir. Çünkü reformistlerin anlayışı da egemen sınıf temsilcilerinin anlayışından çok farklı değildir. Halktan yana olduğunu söyleyen bir aday koltuğa gönderilir. Ama sonra halkın katılımından, halkın yönetiminden, söz ve karar hakkından hiç söz edilmez. Oysa belediyede halk yönetimi, belediyei halkın emrine verebilecek tek garantili yoldur.

Halkın Belediyesi halkın kaderini bir kişinin insafına terketmeye, halkın kendi ellerine verdiği için hakim sınıflara karşı çok güçlüdür. Halkın yönetimi, belediyei halkın memurluğuna dönüştürerek, asalak, bürokratik, rüşvetçi ve halka karşı saygısız olmasını önler.

**Halktan yana bir belediye yetmez,
halkın belediyesini istiyoruz!**

Her halkın, her kavgaanın bir tarihi vardır. Bizim de bir tarihimiz var. İşçi sınıfının ve emekçi halkın sömürü ve zulümden kurtulma mücadelesinde yaşanan FATSA örneği ve devrimci belediye başkanı Fikri SÖNMEZ bugün bize ışık tutuyor. 12 Eylül mahkemelerinde "Ben ne yaptysam halkımla birlikte yaptım" diye haykıran Fikri SÖNMEZ,

hapishane koşullarına dayanamayıp ölü. Ama onun bıraktığı FATSA düşüncesi hala yaşıyor ve Halkın Belediyesi örneği olarak yolunuzu aydınlatıyor. FATSA FIKRI YAŞIYOR!

HALKIN BELEDİYESİ NASIL İŞLER?

Halkın Belediyesi iki ana öğene dayanır:

1. HALK KURULLARI
2. BELEDİYE KONSEYİ

Sırasıyla açıklayacak olursak: Bütün fabrika, işyeri, mahalle, semt ya da sokaklar temelinde, ayrıca bütün halk kesimlerinin kendi içinde (esnaf, gençlik, kadınlar, öğretmenler vb...) örgütlenmesiyle oluşacak Halk Kurulları, halkın belediye yönetimine doğrudan katılımını sağlayacak olan, halkın söz ve karar hakkını yaşama geçirecek olan örgütlenmelerdir. Halkın kendisini ilgilendiren kararlar doğrudan, burada alınır. Belediye'ye de uygulanır. Yani Halk Kurulları sadece

HALKIN BELEDİYESİ NEDİR?

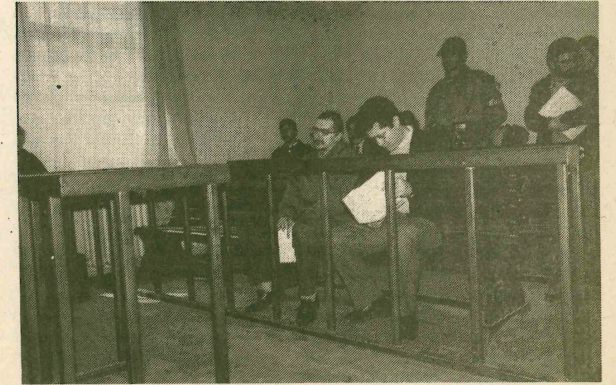
lar. Herhalde mücadeleye devam edecek yeterli cesarete sahip olmak için umut gerekli. Aile üyeleri geçmişte yapılanların üzerinde durmuyorlar, ama kendi üyelerinin yaptıkları işlerden gurur duyuyorlar. Tutuklu aile üyeleri ve tutuklular ile dayanışmada bulunmak. Türkiye'de olanları Avrupa kamuoyuna açıklamak, bizim sözümona NATO'daki arkadaşlarımızın insan haklarını savunmalıyız.

SENDİKALAR

Türkiye'de kaldığım sırada aktif olmayan öğretmen örgütü temsilcileriyle geniş bir şekilde düşünce alışverişi yapma olanağı buldum. Türkiye'de illegal örgüt olarak değerlendirilmek istemiyorsanız göze batır aktif çalışmalar yapmamak gerekir.

Hernekadar örgütlenme ve sendika kurma hakkı anayasada kısıtli olarak tanınsa da devlet memurlarının sendikalarına üye olmaları yasak. Bu tüm devlet memurlarını yani aynı zamanda öğretmenleri de kap-

olduğunu söyledi ve benim bir daha Ankara'ya geldiğimde kendisinin yanında kalabileceğimi söyledi. Böylece hem otel masraflarımdan kurtulacağımı, hem de geniş konuşabileceğimizi söyledi...

Tayfun MATER, serbest bırakıldığı duruşma sırasında.

Örgütlenme hakkı çok kısıtlı. Hernekadar sözümona serbest seçimler düzenlense de rejim tarafından yasaklanan örgütler -örneğin Devrimci Yol, Komünist Partisi vb. - bu seçimlere katılmadıkları için serbest seçimler rejim içerisinde bir çeşni olarak kalıyor. Mevcut partiler de çoğu gazeteciler gibi oto-sansür uyguluyorlar. Sosyal demokratların bile şu an mevcut olan açlık grevlerini şiddetli bir biçimi olarak yargıladıklarını bana anlattılar. Kendilerine oto-sansür uygulamayan ve (daha?) tutuklanmayan gazetecilerin yazılarının yayınlanması çoğu zaman olanaksız hale getiriliyor. Çünkü sol basın, devletin vereceği ilanları almıyor ve iktidara yakın insanlar ve gruplar bu gazeteleri almıyor ve basına maddi sıkıntılar veriyorlar. Eğer basın ve örgütlenme özgürlüğü kısıtlanıyorsa demokrasi bir yanıla sakatlanmış demektir. Eğer, varolan örgütlere (İnsan Hakları Derneği, öğrenci dernekleri, feminist örgütleri) giden insanların polis tarafından baskı uygulandığını, bunların kısa süreli gözaltına alındığını, sorgulama ile tehdit edildiklerini herkesten duyuyor isek, bunlar demokrasinin çok geri durumda olduğunu gösteriyor.

Fakat en kötüsü tutuklulara işkencenin uygulanması. Önceki paragraflarda genişçe açıkladım ama burada bir daha belirtmem, çünkü işkence baskı havasının oluşturulması için sistematik olarak uygulanıyor. Benim konuştuğum bir kişi şöyle değerlendiriyor; "Türkiye'nin büyük bir borcu var. IMF fiyatlarını artırılması ve ücretlerin düşürülmesi için reçete verdi. Bunun uygulanabilmesi ancak baskıcı araçların kullanılabilmesi ile mümkün olabilir. Burada 1980 cuntasına teşekkür etmemiz (!) gerekir. AT Türkiye'nin daha fazla demokratik görünümünü olmasını istiyor. Fakat sistemde köklü değişiklikler olmayacak. Köklü değişiklikler yapsa o zaman IMF'nin emirlerini yerine getiremeyecek. Bu nedenle ülke ABD ve AT arasında sürdümeye neden olacak.

Benim konuştuğum insanlar Batı Avrupa'dan insanları gelip Türkiye'deki sorunları ile ilgilenmelerini seviyorlar. Onlar Batı Avrupa'dan yapılan baskının (Türkiye AT üyeliğine başvurduğu için oldukça hassas) olumlu etki yapacağını ümit ediyorlar. Birkaç gün içerisinde ben bu konuşma ve görüşmeleri yapan üçüncü kişiydim. Diğer iki avukat (İsviçreli ve Fransız) benden önce bu özel görüşmeleri yaptılar.

Bana göre, bu olaya sahip çıkmak sadece sosyalist cepheye olan kişilerin sorunu değildir sonucuna varmalıyız. Benim düşüncem ülkemizdeki tüm politik gruplar doğrudan veya Dolışleri Bakanlığı aracılığıyla Türkiye'ye baskı uygulamalıdır. Bu çok önemlidir. Çünkü biz sonuç olarak bir birlik içerisinde demokrasinin amaçlarını savunma mücadelesi veriyoruz.

HOLLANDALI SENATÖRÜN TÜRKİYE İZLENİMLERİ

Geçtiğimiz günlerde Türkiye'ye giden ve Ankara'daki Devrimci Yol Davası'nı izleyen Hollandalı senatör Joop Vogt, gezi dönüştürdüğü düzenlediği bir basın toplantısında izlenimlerini Hollanda kamuoyuna sundu. Senatör Vogt'un çeşitli basın organlarında yer alan izlenimlerinin bir özeti yayınlanıyor.

MAHKEME

Bu mahkeme büyük kitle mahkemesiydi. Devrimci Yol taraftarlarına karşı olan ve benim gezimle doğrudan ilişkili olan bir mahkemeydi. Bu ziyaret bana Türkiye'de insan haklarının durumunu tespit ettiren bir olanak sağladı. Benim gibi Türkiye'ye aynı amaçla gelmiş iki avukatla otelde yaptığım görüşmeler de dava ile ilgili ön bilgileri aldım. Avukatlar, Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu tarafından Devrimci Yol Davası'nı izlemek üzere Cenevre'den ve Paris'ten gelmişlerdi. Bu avukatlardan, Af Örgütü kaynaklarından ve Türkiye'deki bazı kaynaklardan 12 Eylül sonrası duruma ilişkin bir çok bilgi edinme imkanım oldu.

Bir taksit ile mahkemenin yapıldığı askeri kampa gittik. Yoğun bir aramadan sonra ancak içeriye

salonundaki hava bende silinmeyecek izler bıraktı. Burada da diğer durumlarda olduğu gibi hoşgörü ile polis devletinin karışıklığının yarattığı acayiplikler var. Daha sonra öğrenciler bana, hoşgörünün olmadığını, olsa olsa sahte bir hoşgörünün sergilendiğini açıkladılar. Belki onlar haklı. Mahkeme herkese açık olduğu için bu durumda bir hoşgörünün olduğundan söz edilebilir. Fakat yapıldığı yer ve içerdeki şartlar çok kötü, bu bende derin izler bıraktı.

Avukatların savunmalarında vurguladıkları şeylere katılmamak elde değil. Şöyle ki; Mahkemeler hala işkence altında alınmış ifadeleri delil olarak kullanıyorlar. Oysa Türk hükümeti, Uluslararası İşkence Sözleşmesini imzaladı ve yürürlüğe koydu. 1980 yılından beri normal hapisanelerden çok daha ağır koşullarda yaşayan bu davanın tutukluları, savcının istediği cezaları yat-

İNSAN HAKLARI

Türkiye insan hakları konusunda birçok bildirelere imza attı. Anayasada işkenceler yasaklandı, örgütlenme özgürlüğü kabul edildi. Görüldüğü gibi herşey mükemmel. İngilizce yayınlanan Turkish Daily News Gazetesi'nde bay Özal, Türkiye'nin en demokratik ülke olduğu şeklinde demek veriyor. Ne yazık ki, herkesten yasada olan ile pratik uygulamada olanın farklı olduğunu, yasa ile uygulamanın birbirine uymadığını duyuyorum.

Dernek kurma özgürlüğü, sadece devlet tarafından yasaklanmayan derneklere tanınıyor. Bunu sadece solcu öğrenciler söylemiyor. Örneğin, bir restorantta Almanca ve biraz İngilizce bilen bir beyefendi ile konuşmamda bu beyefendi de aynı şeyi söylüyor. O bana bir Hollandalı olarak Ankara'da ne yaptığımı iş-

Karar aşamasına gelen Ankara Devrimci Yol Davası'nda yargılanan arkadaşlarımızdan bir grup.

girebildik. İsviçreli avukatın fotoğraf çekme planı gerçekleşmedi, fotoğraf makinasını aldılar. Daha hemen girişte hoşgörü ve polis devleti karışıklığına rastlıyorum. Herkes arandıktan sonra düzenli bir şekilde pis bir otobüsle mahkeme salonuna götürülüyor. Askeri kamp içerisindeki bu yolculuğumuz sırasında her yüz metrede bir ağır silahlı askerler görüyoruz.

Duruşma salonu eski bir spor salonu. Askeri üniformalı ve bir kısmı da sivil hakimler yerlerini alıyorlar. Avukatlar ve tutuklular da öyle.

Bizi tutuklu aileler için ayrılmış bölüme oturtuyorlar. Salonda ağır silahlı askerler dolaşıyor. Benim yanımda oturan İsviçreli avukat, ayak ayak üstüne oturuyor diye hemen uyarılıyor. Mahkemeye saygısızlık oluyormuş.

Davanın avukatları savunmalarını yapıyorlar. Doğal olarak ben ne dediklerini anlayamıyorum. Duruşma

miş olmalarına rağmen hala serbest bırakılmıyorlar. Sıkıyönetim kalktığı halde davalar sivil mahkemelere devredilmiyor.

Avukatların bu konulara ilişkin talepleri mahkeme tarafından her zaman reddediliyor. Bunu çağdaş hukukla bağdaştırmak mümkün değil.

Uygulanan baskı ve sindirme politikaları siyasi bir davanın görüldüğü bu salonu depolitize etmiş. Basın, sıkıyönetimden kalan alışkanlığı ile siyasi davalara ilgi duymuyor. Bir çeşit oto sansür uyguluyor gazeteler.

Duruşmanın sonunda mahkeme başkanı ile görüşme talebinde bulunduk. Mahkeme Başkanı, Avrupa'dan gelmiş iki avukat ve bir parlamenteryen ile görüşme ihtiyacı duymadığını açıkladı.

Cuma namazına çağırılan ezan sesi ile seçim arabalarının seslerinin karıştığı bir anda askeri kampı terkettik.

adamımı yoksa, turist mi olduğumu sordu. Ben ona Hollanda Parlemantosunu üyesi olduğumu ve Türkiye'ye bir politik dava ve genel olarak insan hakları hakkında daha geniş bilgi almak için ve izleyici olarak geldiğimi söyledim. Uzun konuşmadan sonra bu kişi Türkiye'de insan haklarının kısıtlanması gerektiğini söyledi. İki taraftan Sovyetler Birliği ve İranlı moruk adam tarafından tehdit edildiklerini söyledi. Kendisinin üst düzeyde subay olduğunu tahmin ettim. Ben ona karşı örneğin öğretmenlerin bir derneğe, sendikaya üye olmalarının, sözümona bu "tehlike" ile hiçbir ilişkisinin olmadığını söyledim; o, böylesi bir organizasyonun böylesi bir anda Humeyni tarafını mı yoksa komünizm tarafını mı seçeceğinin önceden bilinemeyeceğini söyledi. O'nun gözünde öğretmenlerin tüm haklarının kısıtlanması gerekir.

Tamamen faşist içerikli konuşmasının sonunda, kendisinin albay

"İşkencelerin başlangıç yeridir polis karakolları, merkezleri..."

Devrimci İşçi: Türkiye'ye gidiş nedenini nedir?

Av. Harry Gerson: Bildiğiniz gibi Almanya'da Türkiyeli ve Kürdistanlı bir topluluk var. Bu topluluğun yanısıra 12 Eylül darbesinden sonra buraya siyasi mülteciler geldiler. Bunların bir kısmı bizlerin müvekkilidir. Bunların iltica davalarında ve bizlere verdikleri bilgilerle Türkiye, Kürdistan ve sorunlarını yakından tanıdık.

Bildiğiniz gibi Almanya ve Türkiye arasındaki ilişkiler emperyalist sömürü biçimindedir. Bana göre insan hakları, emperyalistlerce kullanılan, ayrıca sömürü politikalarının ötüne konulan bir duvardır.

Bu yüzden bizler Avrupa'dan Türkiye'ye giden insan hakları tıccarları değiliz, böyle de görülmemelidir.

Cezaevinde yatan yoldaşların sorunları, uluslararası dayanışmanın belli alanlardaki görevlerimizin bilinci önemli bir etken olmuştur Türkiye'ye gidişimizde.

D.İ. : Türkiye'ye vardığınızda politik tutuklularla görüşebildiniz mi?

H. G. : Mamak Askeri Mahkemesi'nde yargılanan 723 sanıklı DEVRİMCI YOL Davası bizim ana ilgi alanımızdır.

DEVRİMCI YOL Davası haftada; Pazartesi, Çarşamba, Cuma günleri yapılıyordu. Bu üç günde mahkeme salonundaydık. Ne yazık ki, politik tutuklularla yakından görüşemedik.

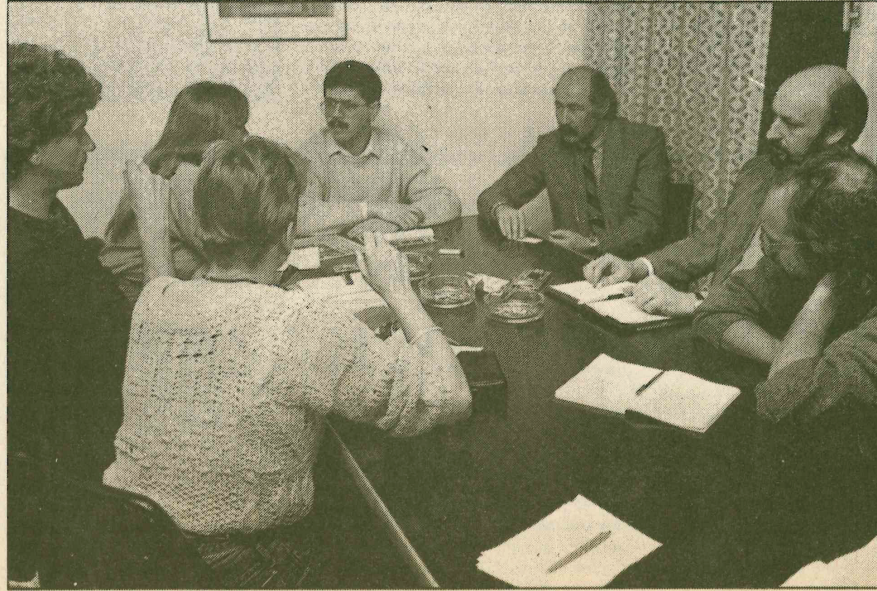
Fakat mahkeme salonunda oluşumuz biliyorduk. El sallamaları ile, bağırımlar ile selamlaşıyorduk. Politik tutukluların uzun yıllardan beri tutuklu olmalarına rağmen kişiliklerini kaybetmemeleri ve ruh halinin çok iyi olması, bizleri sevindirdi. Bütün bürokratik engelleri rağmen mahkeme salonu içinde film ve fotoğraf çekimi yapma hakkını elde ettik.

Ankara'daki Alman Konsoloslugu aracılığıyla cezaevlerini ziyaret etmeye başladık. Bu girişimimiz gerçekleşemedi. Fakat Adalet Bakanlığı'ndan cezaevleri yetkilisi ile görüştük. Bu şahsiyet bize yarım saat vakit ayırmasına rağmen, hep kaçamak bir tutum içerisinde gerek sorduğumuz sorulara cevap vermedi. Tedirginliğini özellikle yanımızda götürdüğümüz muhabire açıklayarak; "Zaten Alman basın mensupları Türkiye hakkında sürekli yalan yazıyorlar." suçlamasında bulundu. Gidin sorularınıza Adalet Bakanlığı'nda cevap arayın önerisini de yaptık. Zaten o gün Özal'ın kabine değişikliği girişimi olmasaydı böyle bir niyetimiz de vardı.

D.İ. : Yukarıda cezaevlerini ziyaret edemediğinizi söylediniz. İzlenimlerinize göre Türkiye'de tutukluların ve cezaevlerinin durumu nasıldır?

H. G. : Türkiye'de bir haftalık süremiz içerisinde çok yönlü görüşmelerimiz ve girişimlerimiz oldu. Özellikle İnsan Haklarını Koruma Derneği, Davaya Avukatları, Tutuklu yakınları ve en önemlisi serbest bırakılan tutuklular ile görüşmemiz sonunda bu konu hakkında bilgi sahibi olduk.

Mamak Cezaevi'nin eski bir askeri cezaevi olmasına rağmen, diğer sivil cezaevlerine göre daha iyi bir görünümü vardı. Sanırım Mamak Askeri Cezaevi'nin başkent Ankara'da olması

Ankara'ya Devrimci Yol duruşmalarını izlemeye giden heyet.

bu görüntüyü veriyordu.

Örneğin E-Tipi cezaevlerinde yaşanan koşulları daha zor. Bu tür cezaevleri Almanya'dan örnek olarak alınmıştır. Bu yüzden de nasıl cezaevleri olduklarını iyi bilmekteyim.

Önemli konulardan birisi politik tutukluların sağlık durumudur. Çünkü yılların verdiği kötü yaşam şartları, işkenceler ve sık sık ve uzun dur. Gözler ya hücrenin ya da cezaevlerinin açlık grevleri önemli bir rol

evli doktor arkadaşımızın mesleği

gereği, ilgi alanına girmektedir ve bu

alandaki görevi yapacaktır.

D.İ. : Peki bir hukukçu olarak

Türkiye'de sizi etkileyen ve ilgilendiren neydi?

H. G. : Genel olarak Türkiye'de

mahkemelerin iç işleyişi ile ilgili

bir bilgi birikimimiz vardı. Fakat

ilgimi çeken şey yasa sisteminin

bizim yasa sistemimizle aynı olmas

sıdır. Bu nedenle Türkiye'deki meslektaş

larımızla yaptığımız görüşmelerde

pek zorluk çekmedim.

DEVRİMCI YOL Davası'nda şayet

bizler avukat olarak savunma

yapsaydık bizler de şu anda yapılan

savunma şeklini yapardık. Buna rağmen

davalarda göze çarpan birkaç önemli

nokta var. O da şu: Tutuklu

gözetiminde bulunan polis taraf

ından yapılan hayali ifadeler, ha-

yalı şahitler, anlatılan olayların bir

kısımının anılan olay yerinde olma-

ması gibi bir yığın etken mahkemenin

gidiş hattını belirlemiş. Avukatların

özellikle savunma yapamaması ise,

mahkemelerin demokratik bir işleyi-

şe sahip olmadığını ispatladı.

Bütün bunlara rağmen Ankara

Yargıtay Başkanı ile görüştük. Avu-

katların davalardaki zorluklarını dile

getirdik. İfadeleri kişi yerine işken-

celerin bilirdiğini bu gerçeğin

imzalanmış işkence sözleşmesine

uyumadığı gibi sorunlar dile getir-

ildi.

Yargıtay başkanı Türkiye'nin de-

mokratik bir ülke olduğunu, bazı

mahkemelerde ufak tefek hataların

yapıldığını, fakat yargıtay gibi bir

organın ise bu hataları giderdikleri

anlattı. Bu anlatımları ceza sisteminin

davalara yansıtıldığı gibi basit olmadığını kendisi de biliyordu aslında.

Çünkü serbest bırakılan tutukluların büyük bir kısmı ceza almış bile olsalar, aldıkları cezaların üstünde cezaevlerinde tutulmuşlardır. Bu kişiler fazladan tutulduklarına karşı yasal olan hiçbir şey yapamamaktadırlar.

Avukat savunmalarıyla devam eden Devrimci Yol Merkez Davası'na, Mart ve Nisan ayında değişik ülkelerden heyetler gitti. İsviçre, Fransa ve Hollanda'dan birer, Almanya'dan ise iki heyet Ankara'ya giderek davayı izledi. Almanya'dan giden Heyet'lerden birisi Berlin'den, diğeri ise Ruhr Bölgesi'ndendi. Ruhr Bölgesi'nden giden Heyet'te: Essen'den Avukat Axel Nagler, Bochum'dan Avukat Harry Gerson, Dortmund'dan Avukat Michael Mörth, Bochum'dan Doktor Heidrun Veber ile Gazeteci Melia Suhan yer almışlardı.

Ruhr Devrimci İşçi'den arkadaşlarımız Heyet'te yer alan Avukat Harry Gerson ile Türkiye izlenimleri üzerine görüştiler. Bu görüşmeyi aşağıda yayımlıyoruz.

Bu konuya yönelik Yargıtay Başkanının dediği küçük hataya karşı bir işlem yapılmadığı da bir gerçektir. Bu durum varolan davaların tipik bir özelliğidir.

D.İ. : Gözaltına alınan bir kişinin 15 gün hiçbir kimse ile görüşürülmemesi işkenceye yasal bir dayanak hazırlamaz mı?

H. G. : Bu doğru. İşkencelerin başlangıç yeridir polis karakolları, merkezleri. Eskiden 90 gün olan bu süre tutuklanan kişinin sayısı bir ise 48 saate, sayı birden fazla ise 15 güne düşürülmüştür. Tutuklanan kişi zaten örgüte üye olmak için gözetim altına alınmıştır. Tutuklanılan kişi zaten örgüte üye olmak için gözetim altına alınmıştır. Bu da gözetim altına alınan kişiye işkence yapacak demektir.

D.İ. : Türkiye'de kaldığımız bu süre içinde başka neler yaptınız?

H. G. : Ziyaret süremizin kısa olmasına rağmen bizler çok geniş bir çere ile ilişki kurduk. Yukarıda baven değindiğim yerlerin dışında EĞİT-DER ile Çağdaş Gazeteciler Derneği ile, varolan öğrenci dernekleri ile, Parlamentoda SHP Milletvekili Cüneyt Canver ile, tutuklu aileleri ve bırakılan tutuklular ile görüştük. Bu görüşmelerimiz sırf insan hakları doğrultusunda geçmedi. Toplumsal sorunları çok yönlü tanıdık ve bu sorunlara karşı toplumsal muhalefetin yeniden örgütlenmesini gördük. Üniversitelerin içinde polis karakollarının olmasına rağmen öğrenci kesiminin kendi derneklerini kurma girişimi, yasal olarak siyasal çalışmanın yasak olmasına rağmen; yürüyüşlerin örgütlenmesi, toplantıların yapılması, öğretmenlerin dernek kurmaları, tutuklu ailelerinin ağlayıp sızlama yerine soruna politik yaklaşımları, işçi grevleri gibi olaylar varolan direnişin habercileridir.

D.İ. : Almanya'ya geri geldiniz, Türkiye sorunlarını yakından tanıdınız, bu birikimi gelecekte nasıl kullanacaksınız?

H. G. : Dayanışma hareketi diye bir sorun önümüzde duruyor. Bu sorunun kendisine göre görevleri var. Ben de bu alanda üzerine düşen yapmaya çalışacağım. Bilgi birikimimizi kamuoyuna yayınlamayı düşünüyoruz. Heyet içinde bizim de farklı ilgi alanlarımız var. Doktor arkadaşımız rehabilitasyon merkezi ve sağlık sorunu ile yakından ilgilenecektir. Ben daha çok politik alanda bir çözüm arayışına gireceğim.

Yanlış bir anlamaya fırsat vermeme için şunu açıkça söyleyeyim: Anlatılmadığı kişisel görüşlerim değil, bizim birlikte çalışmaya çalışmamızdır. Birlikte yapacağımız bir yığın iş var önümüzde. Ben alanda da bir dayanışma içinde olacağız.

Ben ayrıca Kürt ve Türk örgüt ve partilerin çalışmalarını, insan hakları alanından çıkarmak, bu soruna da siyasi bakmak zorunda olduklarını düşünüyoruz.

Avrupa ve emperyalist insan hakları mücadele anlayışı bizim arzu ettiğimiz mücadeleden odayına oturulmamalıdır.

Can Yücel'den

SAVUNMANIN

SALDIRISI

Saadettin Kahraman der ki:

İyi bir insan, iyi bir evlât,

İyi bir er, küçüklerine karşı iyi bir

Büyük olmaya çalıştım.

Faşizme karşı olmak insanlık göreviydi...

Cânım Kardeşim benim,
Gâzan mübarek olsun!...

Can Yücel

Devrimci Demokrat Kamuoyuna

Avrupa'da yaşamak zorunda bırakılan insanların gidebildikleri ülkelerde emperyalizmin ırkçı-soven politikalarından doğan eşitsizlikleri gidermek ve burjuva demokratik haklardan yararlanmak için kurulan çeşitli kitle derneklerinden bir tanesi de Londra Halkevi'dir.

Halkevi, kuruluş amacı nedeniyle üyelerinin iltica, ev, doktor, tercümanlık vb. sorunlarını çözmek ve çeşitli sosyal-kültürel etkinlikler yürütmek zorunda olup bütün bu işler için üyelerinden aidat toplamak dışında, belediyeden ve çeşitli kuruluşlardan küçümsenmeyecek miktarda ve düzenli olarak yardım almaktadır.

Ancak, demokratik kitle örgütlerinin görevleri sadece üyelerinin sorunlarını çözmek, sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlemek değil, aynı zamanda ülkede ve dünyada gelişen olaylar karşısında kitleleri aydınlatmak ve duyarlı kılmaktır.

Halkevi, bugün için çalışmalarını sadece TBKP önderlerinin Türkiye'ye dönüşlerini desteklemek ile sınırlamakta, bunun dışındaki faaliyetleri Halkevi'ni yıkmaya yönelik girişimler olarak göstermeye çalışarak politika yasakçılığı yapmakta ve 12 Eylül sonrasında oluşturulmaya çalışılan politikadan soğutma ve uzaklaştırma gayretlerine katkıda bulunmaktadır. Kitlelere ulaşmanın araçlarından olan dergi, broşür ve

bildiri dağıtımı yıllardır Halkevi yönetimi tarafından engellenmeye ve provakasyona uygun bir ortam yaratılmaya çalışılmaktadır.

En son yaşanan olayda ise, bildiri dağıtımı revizyonist-teslimiyetçi anlayış tarafından engellenmekle kalmamış, bunun yanı sıra bizzat Halkevi Başkanı "Biz Türkiye'ye mücadele etmek için geri dönüyoruz, mücadele etmek istiyorsanız siz de dönün" gibi ipe sapa gelmez kelimeler sarfederek, sanki 12 Eylül sonrasında halkı baskı ve terör rejimiyle başbaşa bırakıp kaçanlar bizlermiş gibi kitlelere lanse etmeye çalışmıştır. Türkiye halkları Türkiye'deki mücadelenin kımlar tarafından yürütüldüğünü çok iyi bilmektedir.

"Cunta'nın devamı olan Özal hükümeti tarafından 141-142. maddelerin kaldırılması ve Komünist Partisinin kurulması konularında halk oylamasına gidilmesi doğrultusunda demagojileri anti-demokratik bularak karşı çıkan mantık, bu kez aynı demagojiye kendisi başvurmuş ve Halkevi içinde bildiri dağıtımını oylamaya sunmayı demokratik bulabilmiştir. Böyle bir demokrasi anlayışı ancak Demirel'in bugün için demokrasiye soyunması kadar inandırıcı (!) olabilir.

İşi daha da ileri götüren Halk-evi Başkanı, üyelere "aldığınız

karara siz sahip çıkarsınız, biz bunlarla uğraşamayız" diyerek kitlelerle devrimci güçleri karşı karşıya getirmeye ve provakasyon ortamı yaratmaya çalışmıştır.

12 Eylül öncesinde, birçok yerde görülen siyaset yasakçısı ve provakasyon hazırlayıcısı böyle bir mantık affedilemez. Şunu bilmelidirler ki, devrimciler, geçmişte olduğu gibi bugün de provakasyonlara izin vermeyeceklerdir. Halkevi yöneticileri bu tutumlarını ısrarla sürdürmeleri halinde gelişmelerin sorumluları kendileri olacak ve bunun hesabını halka vermek zorunda kalacaklardır.

Biz aşağıda imzaları bulunan siyasi hareket taraftarları olarak Halkevi'nin bu anti-demokratik tutumunu kınıyor ve Halkevi'nin kitlelere özleştirilmesi istiyoruz.

Avrupa'da DEV-GENÇ Londra Taraftarları
Avrupa Türkiye İşçiler Konfederasyonu (ATİK) Londra Taraftarları
DEVİRİMCİ YOL Londra Taraftarları
Türkiye Devrimci Komünist Partisi-Yurtdışı Örgütü (TDKP-YDÖ) Taraftarları
Türkiye ve Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü (TKKKÖ) İngiltere Taraftarları

kardeşlerimin üzerine bomba atılmasını diye, işçi kardeşlerim emeklerinin hakkını alabilsin diye mücadele ettim. Ve bu mücadeleden dolayı da büyük bir onur duyuyorum, devrimci olmak, Devrimci Yol saflarında mücadele etmek her insana nasip olmayan bir şeydir.

Ben, bu mutluluğa eriştim, faşizmi lanetledim, bir kez daha buradan lanetliyorum ve inanıyorum ki, biz kazanacağız, yenilen ordular yenmesini çok kolay öğrenirler.

MUHARREM AKÇA:

Mutluluklarını, emekleriyle geçen insanların acılarının üzerine oturtanlara karşı emekçilerin verdiği mücadeleye Devrimci Yol saflarında katıldım. Bundan onur duyuyorum, davanın hiç bir aşamasında bir mahkeme kararı ile aklanmayı düşünmedim, düşünmüyorum. Benim için önemli olan emekçi halklarımızın Direniş Mücadelesi'nde yer alan insanların yüklerinde ve beyinlerinde aklanmaktır.

YAŞAR KAMBUR:

"Son söz hakkımı dışarıda mücadele edenlere bırakıyorum."

Ben de son sözümde adet olduğu üzere anlamlı bir şeyler söylemek istiyorum. Fakat yüzbinlerce işçinin 'acı' çığlıklarıyla sokaklara döküldüğü, üniversite öğrencilerinin kız-erkek diye ayrı otobüslere bindirilmeye çalışıldıkları, insanlara silah zorlu ile devlet adına pislik yedirildiği, dağlarda vurulmuş onlarca gencecik bedenin çöplüklere atıldığı, yani iyi ve güzel olan ne varsa insanlıktan sevgiden yana olan ne varsa her şeyin kanla, kurşunla ve vurdumduymazlıkla yokedilmeye çalışıldığı bir ülkede, bu ülkenin bir mahkemesinde söylenebilecek her şey bana anlamsız geliyor. Bunun için ben son söz hakkımı dışarıda her koşulda her şeye karşı özveri ve kararlılıkla direnen namuslu insanlara bırakıyorum.

ÖZGÜR OVACIK:

Türkiye halkının ülkesini seven insanların kalbi bugün burada bizlerle birlikte atmaktadır. Dünyanın bütün ülkelerinde faşizme karşı mücadele insanlık için bir onur kaynağıdır. Ben bu onuru ölüncüye kadar taşımak istiyorum, şimdiki söylediklerim değil tarihin vereceği karar benim de son sözüm olacaktır. Verilecek karar ne olursa olsun yaşanan

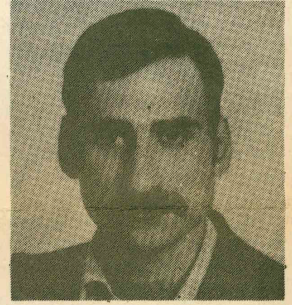
kötülükleri yok etmeyecektir. Bugün burada olmaktan, yüz yüze geldiğim gerçeklerle ve yaşadıklarımınla kendimi bir çınar kadar görkemli, bir çocuk kadar mutlu hissediyorum ve inanıyorum ki, sonunda iyiden, güzelden ve doğrudan yana olanlar kazanacaktır.

MAHMUT MEMDUH UYAN:

"Vardık, Varız, Varolacağız"

Biz haklıyız, sizler bizi gılayamazsınız, gerçekte vereceğiniz her mahkumiyet kararı tarih ve toplum önünde kendinizin mahkumiyet kararı olacaktır. Tarihte hiç bir şey karşılıksız kalmamıştır, hiç bir şeyin üstü örtülemezdir. Zalimlerin yaptıkları yanına kar kalmamıştır. Bizler devrimciler olarak insanlığın, toplumun iyiden, güzelden ve özgürlükten yana bir geleceği için mücadele ettik. Bizler yenilmedik, devrimciler yok olmadı, vardır, varız, varolacağız.

MEHMET AKIN DİRİK:

"Er veya geç özlemi duyulan o güzel Türkiye yaratılacaktır."

Ülkemizde emperyalizme, faşizme, baskı ve teröre karşı onurlu bir direniş mücadelesi veren halkımızın çıkarlarını her şeyden üstün tutan özgür insanların yaşadığı eşitsizlik, sömürünün ortadan kaldırıldığı bir toplum için mücadelede Devrimci Yolculardan birisi oldum. Bu haklı, doğru ve meşru mücadele içerisinde yer aldığım için onur duyuyorum. Emperyalizme bağlılık sürdürükçe, eşitsizlik, haksızlık sürdürükçe halkımızın en temel ve haklı istekleri bile şiddetle, terörle bastırılmaya kalkışıldığı sürece her yeni gün bizler gibi binlerce insanın bu mücadeleye katıldığını gösterecek ve inanıyorum ki, er veya geç özlemi duyulan o güzel Türkiye yaratılacaktır.

ALİ ASKER'in
"Serin Olsun
ŞAFAKLAR"

adlı son kaseti Devrimci İşçi'den istenilebilir.

Adres:

Devrimci İşçi,
Postfach: 910843
D-3000 Hannover 91

Ederi: 10,-DM

Devrimci Yol Mahkemesi'nde Son Sözler:

OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU:

“Selam olsun aydınlık geleceğe”

Son söz sanığıdır, ancak son söz ne mahkemenin ne de bizlerindir. Bence tarihin ve halkların da bir vicdanı vardır ve asıl son söz ve karar orada verilecektir. Eğer halkın ülkemizin çıkarları açısından bakılacaksa, biz ülkemize ve halkımıza karşı asla suç işlemedik. İşçilerin ve yoksul halkın çıkarlarını savunduk. Bağımsızlık ve demokrasiyi savunduk, ülkemizin iyiliğinden ve güzelliğinden başka hiç bir şey istemedik. Bu yüzden tamamen haklı ve meşru bir hareket olan halkın indinde tamamen haklı ve meşru bir hareket olan Devrimci Yol içinde yer almak bir suç konusu değil bence bir onur kaynağı sayılmalıdır. Yıllardır en ağır işkencelere uğratıldık, ezilip yok edilmek istedik, çaktığımız bunca acılara, zulme ve haksızlıklara karşı içimizin bugün kin ve nefretle karardığı samimiyetini.

İşkencelerin bir amacı da buydu, ama bunu başaramadılar. Bugün bizim ülkemize ve emekçi yoksul halkımıza karşı sevgi ile en güzel duygu ve dileklerle doludur. Ülkemizin özgür ve aydınlık geleceğine olan sarsılmaz devrimci inançla doludur. Selam olsun ülkemizin özgür ve aydınlık geleceğine.

ALİ ALFATLI:

“Tarih, bizim haklılığımızı gösterecektir”

Ben, ülkemizin bağımsızlığı ve emekçi halklarımızın mutlu bir şekilde yaşayabilmesi için mücadele ettim. Bizim bu haklı müca-

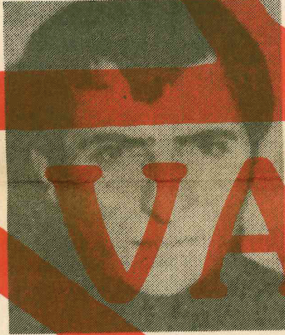
delemiz hakim sınıflar tarafından anarşizm, terörizm gibi suçlamalarla karalanmak istenmektedir. Yıllardır bilinçli bir şekilde sürdürülen bu kampanya artık iflas etmiş, ülkemizin değerlerini emperyalistlere pahasız çeken sömürücülerin ve faşist demagogilerin gerçek yüzü açığa çıkmıştır. Bu gerçek bugün bazılarının tarafından görülmeyebilir veya görülmek istenmeyebilir. Ama sonunda tarih bizim haklı bir mücadele sürdürdük-

yaptıklarımızı dünya halklarının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm kavramının bir parçası olarak değerlendirecektir. Ve ben son sözün emekçi halklarımız tarafından söyleneceğine inanıyor, bu mücadelede elimden geldiğince yer aldığım için gurur duyuyorum.

ALİ BAŞPINAR:

“Halkımız bizi aklayacaktır”

Emekçi halkımıza karşı yürütülen yoketme ve sindirme politikalarına halkımızın yanında emperyalizme, faşizme karşı mücadele etmenin haklı, doğru ve meşru bir direniş mücadelesinin içinde yer almış olmanın gururu ve onurunu taşıyorum, dünyanın hiç bir ülkesinde faşizme karşı dirençler anarşist ya da teröristlikle suçlanmaz, bizlere karşı yöneltilen bu suçlama ve niteleme de doğru değildir. Devrimci Yol dergilerinde bu gerçeği emperyalizme ve faşizme karşı mücadele yöntemleri çok açık ve net bir biçimde ortaya konulmuştur. Geriye doğru baktığımızda o teorik tesbitlerin doğruluğu çok açık ve net bir

şekilde ortaya çıkıyor. Bugün burada son sözü bize vermeniz de, gerçekte son sözü sizler nasıl bir karar verirseniz verin, Türkiye halkları verecektir. İnaniyorum ki, halkımız bizi aklayacaktır.

MELİH PEKDEMİR:

“Söz sırası proletaryada ve ezilen halklardadır.”

Son sözü söylememiz istenmiştir. Dünya tarihinde ilk sözü Spartaküs ve köleler söylemiştir ve Anadolu topraklarında kendi tarihimize ilk sözü Şeyh Bedrettin ve yoksul köylüler söylediler. Bu sözler her çağda yankılanarak, vurgulanarak, yetkinleşerek Paris Komünü halklarından Petersburg proletaryasına ve günümüze Filistin'in küçük generallerine dek ulaştı geldi. Çağımızda söz sırası artık proletaryanın ve ezilen halklarındadır. Ve uluslararası proletarya söz hakkını bütün dünyanın ezilen halklarına sömürü ve zulme karşı devrim çağrısı yapararkı kullanıyor. Türkiye'de Devrimci Yol'cu olmak demek Spartaküs'ün, Bedrettin'in, Marx'ın, Lenin'in

yanın çağrısına uymak demektir. Devrimci Yol'cular iç savaş günlerinde Çeltik'de ve işyerlerinde, Fatsa'da ve Anadolu'nun dört bir yöresinde, Tuzluca'yı'da ve tüm geçeköndü semtlerinde, ODTÜ'de ve üniversitelerde işçiler ile köylüler ile, öğrenciler ile, Kürdü ile ve emekçi halklarımızla faşizme karşı söylenmesi gerekenleri söylediler ama söyleyecekleri bitmemiştir. Devrimci Yol bu direnişin sözcüsü, Devrimci Yol bu direni-

şin öncüsü oldu. Devrimci Yol bayrak oldu, biz şimdi burada Devrimci Yol'a yürümekle suçlanırken şimdi dışarıda yüzbinlerce işçi Devrimci Yol'da yürümeye devam ediyor. Buradaki bir avuç insanı yargılamak, suçlamak, cezalandırmak kolay, ama dışarıdaki yüzbinleri, milyonları yargılamak, suçlamak, cezalandırmak hiç kolay değildir. 1980 sonbaharında bütün gazeteler Devrimci Yol'da yürüyeni çirkinleştiriyor, karalayıyorlardı. 1989 ilkbaharında yine aynı gazeteler Devrimci Yol'da yürüyeni güzelleştiriyor, aklıyorlar. Sonuç bu Devrimci Yol düzenlemesidir. Bu çirkinliklerin karşısında gerçek seçeneğin bir Devrimci Yol düzenlemesi olarak ortaya çıkmasıdır. Mahkemenizin kararı ne olursa olsun tarih hükümünü şimdiden bu Devrimci Yol güzellemesi ile vermiştir.

NASUH MİTAP:

“Halkımız bizi devrimciliğimizin gereklerini yerine getiremediğimiz için yargılayacaktır.”

Savunmalarında suçlu değil, haklı olduğumuzu, devrimciliğinden dolayı yargılanıyor olduğumu, anlattım. Evet, ben devrimciyim, halkıma ve bütün insanlara sömürsüz, baskısız, özgür, bolluk ve mutluluk dolu bir dünya yaratmak için mücadele

etmeyi insanlığın ulaşabileceği en yüce ideal ve dava olarak görüyorum. Ve böyle bir davanın safalarında yer almaktan onur duyuyorum. Mahkemenizin vereceği karar ne olursa olsun, esas olarak tarih önünde devrimciliğimin gereklerini yerine getirememekten dolayı yargılanacağıma biliyorum. Ve bu yargılanmada aklanmayı umut ediyorum ve diliyorum.

Sosyalizme, ülkemizin ve halkımızın özgür, bağımsız ve aydınlık geleceğine olan inancımı tekrar bildiriyorum. İnsanlığın en yüce değerleri için bütün dünya işçilerinin ve ezilen halkların kurtuluşu için mücadele eden bütün devrimcilere buradan selam ediyorum.

NECMETTİN ÖZDEMİR:

Geçmişte tüm değerlerin kokuşturulmak istendiği bir ortamda devrimciler faşizme, emperyalizme ve çürümeye karşı mücadele ediyorlardı. Böylesi bir mücadelede bir Devrimci Yol'cu olarak bulunmaktan yalnızca onur duyuyorum. Bugün de aynı kokuşmuşluk, çürüme sürüyor. Ve buna karşın güzellikleri ve insan onurunu savunanlar mücadelelerini tüm zorluklara karşı sürdürüyorlar, güzellikler için, aydınlık günler için, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadele eden ve gerçekten son sözü söyleyecek olan emekçi halklarımızı selamlıyorum.

TEVFİK GÜNEŞ:

Ben, ne anarşistim, ne teröristim, Marxizm, Leninizm her iki kavramı da reddeder, ben devrimciyim, Devrimci Yol'cuyum, faşizme ve emperyalizme karşı halkımızın özgürlüğü ve mutluluğu için mücadele ettim. Bu mahkemenin nasıl bir karar çıkarsa çıksın ben tarihin şaşmaz yargısına inanıyorum, ve inanıyorum ki, tarih bizi haklı çıkaracaktır. Tarihte öyle olaylar vardır ki, bunlar gelişmenin ve değişimin mutlak dinamiği olarak karşımıza çıkarlar. İşte Devrimci Yol böyle bir olaydır.

NEVZAT CÖMERT:

Ben, devrimci olduğum için bu davada yargılandım, devrimcilik haklı bir mücadeledir. Vereceğiniz karar bu haklılığı değiştirmeyecektir, hukuksal yönden de söyleyeceklerim vardır. Bana yöneltilen suçlamalar gerçek değildir, heyetimizdeki tek tek hepimiz bu durumu çok iyi biliyoruz, zaten şimdiye kadar ki yargılanmanızla borçlu durumdasınız, vereceğiniz en iyi karar bile bu borçluluğunuzu kaldırmayacaktır. Son karar tarih verecek denecektir, hukuksal yönden de bir son karar vardır, bu ise bu kararı siz ister kabul edin ister kabul etmeyin işkencilerin vereceğidir. Çünkü bu davayı işkenceler açtı ve kayarda da işkencelerin etkisi olacaktır, ben kişi olarak buna karşı çıktım, siz de yargıcı olarak umarım çıkarsınız.

MEHMET ENGİN HÖKE:

Faşizme ve emperyalizme karşı halkımızın yanında yer alıp Devrimci Yol'da mücadele ettim. Bundan onur duyuyorum, yaşasın mücadeleimiz.

ABDÜLLAH ŞENGÖRENOĞLU:

Sizler belki işkence ile yüklenmiş suçlardan dolayı beni suçlayacaksınız, fakat tarihin ülkenin bağımsızlığı ve halkının mutluluğundan başka bir şey düşünmediğim için beni aklayacaktır.

İSMAİL TÜMAY:

Suçsuzum, sizin vereceğiniz karar ne olursa olsun kendi bilincimde ve vicdanımda suçsuzum, halkımın bilincinde ve vicdanında da aklanacağıma inanıyorum.

YUSUF YILDIRIM:

Ben devrimciyim, faşizme ve emperyalizme karşı emekçi halkımızın haklı mücadelesinde yanında yer almaktan dolayı gurur duyuyorum. Ve bu mücadeleye katılmak, Devrimci Yol'da ilerlemek, 12 Eylül öncesi ülke koşullarının bir gereği ve insanlık onurunun bir sorunu olduğuna inandım ve bu doğrultuda mücadele ettim, bundan sonra da bu mücadele devam edecektir ve tarih bu mücadeleye katıldığımdan dolayı beni aklayacaktır.

OSMAN MEHMET KATLANDUR:

Yargılama süresi boyunca bugüne kadar söylediklerimi tekrar ediyorum. İnsanlık tarihinin bir özgürlük ve eşitlik mücadelesi olduğu bilindir. Sosyalistler de tarihte özgürlük ve eşitlik yoluyla baskı, sömürü ve zulme karşı olan mücadelelerin daima en önde yer almışlardır. Sosyalistler bu mücadelelerini yalnızca tarihe karşı sorumlu oldukları insanlıkla yürütmüşler ve yürütmektedirler. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halkımızın eşitlik ve özgürlük yolundaki mücadelesi baskı, sömürü ve zulme karşı mücadelesi bundan sonra da durmayacak, sürmektedir.

SAADETTİN KAHRAMAN:

“Yenilen ordular yenmesini öğreniyorlar”

Bu davanın sanığı duruma getirilmem gerekçesiyle göz altına alındığım günden bu yana beynimde ve yüreğimde yargıladım kendimi ve bugüne kadar başım önüme eğecek utanç duyacağım hiç bir şey yapmadığıma inancım sonsuzdur. Belki şu anda dünyanın çok başka yerlerinde faşist diktatörlük altındaki bir Şil'i'deki veya Güney Kore'deki mücadele eden öğrenci kardeşlerimle, El Salvador'daki ülkelerinin bağımsızlığı ve özgürlük mücadelesi için savaştan özgürlük savaşçıları ile Güney Afrika'daki siyah kardeşlerimle yüreğim birlikte çarpıyor ve belki onlarda şu anda benim gibi mahkemelerde son sözlerini söylüyorlar. Ve ben aynı şeyleri onlarla birlikte duyabiliyorum. İyi bir insan, iyi bir evlat, iyi bir eş ve küçüklerine karşı iyi bir büyük olmaya çalıştım. Faşizme karşı olmak bir insanlık görevi idi. Ve ben daha dünyaya gözlerimi açmamış analarının karnındaki bebeler faşist katillerce öldürülmesin diye, öğrenci